

Utbildningsinspektion i Solfagraskolan och Stensängsskolan, förskoleklass och grundskola 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden

2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Solfagraskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	42
Grundskola	401
Särskola	21

Stensängsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	25
Grundskola	132

Utbildningen inom Solfagra rektorsområde omfattar förskoleklass, årskurs 1–6, samt integrerad fritidshemsverksamhet vid Solfagraskolan och Stensängsskolan. Vid Solfagraskolan finns även tre åldersintegrerade grupper med elever som är inskrivna i särskolan. Inspektionen omfattar förskoleklassen och grundskolan.

Skolorna leds av en rektor och på respektive skola finns en biträdande rektor, som tillsammans utgör rektorsområdets ledningsgrupp. Elever och pedagogisk personal arbetar i olika arbetslag. Skolorna har gemensamma arbets- och handlingsplaner, värdegrundsdokument samt gemensam fortbildning för personal.

Verksamheten vid Solfagraskolan inryms i fyra byggnader, benämnda A-, B- C- respektive D-huset. C-huset inrymmer slöjdsalar, idrottshall och matsal. Skolans huvudbyggnad är från 1971 och har därefter byggts om och till i omgångar. Skolan har en åldersblandad klass, årskurs 2–3.

Stensängsskolan byggdes år 1944 och har byggts till och renoverats under senare år. På skolan finns en åldersblandad klass, årskurs 3–4. Skolan hade vid inspektionsbesöket elever till och med årskurs 5, men kommer fr.o.m. hösten 2005 att omfatta även årskurs 6. Eleverna har undervisning i slöjd i Solfagraskolans lokaler. Undervisningen i musik för årskurs 4–5 bedrivs i Solfagraskolan.

Flertalet elever bor i skolornas närområden och ett fåtal har skolskjuts. Flertalet av eleverna fortsätter sin utbildning i årskurs 7 vid Kvarnbergsskolan.

Genomförandet av inspektionen i Solfagraskolan och Stensängsskolan

Skolverket sände den 10 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Solfagra rektorsområde har bestått av undervisningsråden Mariette Dennholt, Gunnel Eriksson och Stig Westlund. Besök i Solfagraskolan genomfördes den 27-28 oktober 2004 och den 29 oktober 2004 genomfördes besök i Stensängsskolan.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildnings-

inspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Solfagraskolan och Stensängsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Solfagra rektorsområde genomfördes formella intervjuer med rektorn, biträdande rektorena, elevvårdsteamet, elevråden samt ett urval av elever, lärare och föräldrar. Besök i förskoleklass och lektioner i grundskolan gjordes. Under inspektionen fördes även spontana samtal med andra elever och personal än de intervjuade.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Inflytande, delaktighet och ansvarstagande

I skolornas gemensamma arbetsplan för 2003/04 anges som ett av de övergripande målen för verksamheten att eleverna skall ha ett aktivt inflytande över planering och genomförande av sitt eget arbete och som jämbördig part vara delaktig i sin egen utvecklingsplan. Kvalitetsredovisningen för 2003/04 som bland annat grundar sig på en kommunal elevenkät och redovisas genom s.k. styrtalet, visar att resultatet avseende elevernas inflytande och delaktighet i rektorsområdet ger styrtalet 7,4, där högsta styrtalet är 10.

Inspektionen visar att eleverna ges möjlighet att lära sig att arbeta i demokratiska former. Eleverna uttrycker både viljan och vikten av att kunna påverka och göra sin stämma hörd. De uttrycker en medvetenhet kring den demokratiska processen och upplever också att de i viss utsträckning ges möjlighet till inflytande i skolan genom bland annat klassråd och elevråd. Genom råden kan eleverna lämna synpunkter och förslag främst angående "skolgårdsfrågor". Eleverna har dock svårt att berätta om konkreta resultat, men nämner renovering av duschar och omklädningsrum och innebandyturnering på Solfagraskolan samt saker till skolgården på båda skolorna. Skolarbetet diskuteras mycket sällan

i dessa forum. Till skillnad från tidigare läsår har inte alla klassråd enligt eleverna. Inspektörerna bedömer arbetet i de formella råden behöver ses över utifrån alla elevers rätt att lära sig de demokratiska principerna.

Elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen varierar på skolorna. I olika grad och omfattning ges de möjlighet att påverka undervisningens utformning, t.ex. genom eget val av arbete utifrån den egna planeringen och inom teman. Inflytandet begränsas dock till vissa lektioner och är beroende av vilken lärare eleverna har. Enligt inspektörerna har yngre elever större inflytande än äldre elever. Många äldre elever, främst på Solfagraskolan, upplever också att det är läraren som bestämmer det mesta och några uttrycker om den egna planeringen att "alla egentligen har samma planering eftersom man skriver av lärarens". Inspektörerna bedömer att elevinflytande över det egna lärandet i viss utsträckning finns, men att det bör förbättras och omfatta alla elever på skolorna för en ökad måluppfyllelse (se även område tre).

Inspektionen visar att elever i allmänhet tar ansvar för sin utbildning och för skolornas fysiska arbetsmiljö. Detta är en uppfattning som både elever och föräldrar har.

Etiska förhållningssätt och trygghet

Den samlade bilden från inspektionen av Solfagra rektorsområde att skolorna är trygga och att det råder en god stämning bland elever och personal. Resultatet av den kommunala elevenkäten visar styrtalet 8,1. Enligt samtliga intervjugrupper förekommer mobbning och annan kränkande behandling i mycket liten utsträckning, men om något inträffar vidtar skolorna åtgärder fort. Såväl elever som föräldrar ger uttryck för en stor trivsel och trygg miljö. Det finns dock yngre elever på Solfagraskolan som säger att de inte är helt trygga på grund av bråk och konflikter under raster. Skolorna har genomfört egna trivselenkäter som också visar att det finns elever som ibland är rädda på rasterna eller blir retade. Dessa resultat har analyserats och vissa åtgärder har vidtagits, exempelvis införande av elever som rastkompisar samt separata förmiddagsraster för yngre och äldre elever. Inspektörerna bedömer att skolan bör beakta de synpunkter som eleverna framfört vid inspektionsbesöket för att se över alla elevers trygghet på skolan.

Elever visar i allmänhet respekt för varandras uppfattningar, men vid besöken framkom även några exempel på det motsatta. Både från elev- och föräldrahåll vid Solfagraskolan gavs synpunkter på att det emellanåt är "pratigt och stökigt" i vissa klasser, vilket påverkar arbetsron negativt. Inspektörerna noterade även detta och bedömer att skolan behöver se över alla elevers rätt till en god arbetsmiljö.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolornas resultat avseende arbetet med normer och värden generellt är av god kvalitet. Skolorna utgör en trygg arbetsmiljö för eleverna, men det finns dock anledning att beakta de synpunkter som lämnats vid inspektionsbesöket för att se över alla elevers trygghet och arbetsro på Solfagraskolan. Inspektörerna bedömer vidare att elevernas inflytande på undervisningen och arbetet i klassråd och elevråd bör förbättras för att öka måluppfyllelsen.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

När det gäller kunskaper anges i läroplanen bland annat att, för att elever och vårdnadshavare skall ges förutsättningar för inflytande och påverkan krävs att skolan delger dem målen för utbildningen. Skolorna har gemensamt genomfört en revidering av sina konkretiseringar av målen i de nationella kursplanerna och har börjat tydliggöra dessa för elever och föräldrar (se även område fyra).

Solfagraskolans resultat i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik för årskurs 5 våren 2004 visar att 93 procent av eleverna uppnådde målen i svenska samt 96 procent i engelska och i matematik. För elever som inte uppnått målen upprättas åtgärdsprogram och särskilt stöd ges.

Vid Stensängsskolan har nationella ämnesprov ännu inte genomförts eftersom skolan inte haft elever i årskurs 5 tidigare.

Skolorna gör en uppföljning av elevernas läsutveckling i s.k. läsutvecklings-scheman (LUS), som är ett kvalitativt bedömningsinstrument där individens läsförmåga relateras till en utvecklingspsykologisk beskrivning av läsutvecklingen.

Inspektörerna bedömer att skolorna har kontroll av elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, matematik och engelska samt att resultaten i de nationella ämnesproven i dessa ämnen är goda vid Solfagraskolan. Inspektörerna finner det dock svårt att bedöma skolornas totala resultat då en samlad redovisning över kunskapsresultaten i övriga ämnen saknas. Kunskaperna om dessa resultat innehåses av de enskilda lärarna och presenteras för elever och föräldrar vid utvecklingssamtal (se dock område fyra).

Eleverna ger uttryck för att de lär sig mycket, att undervisningen är rolig och att elever i allmänhet är motiverade. Utifrån observationer på lektioner, men främst genom intervjuer med elever och lärare bedömer inspektörerna att eleverna får möjlighet att arbeta både självständigt och tillsammans med andra.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Solfagraskolans resultat i de nationella ämnesproven våren 2004 är bra. Inspektörerna kan inte uttala sig om resultatet i övriga ämnen då det på skolorna saknas systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling, vilket är något som bör förbättras.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Samverkan i skolmiljön

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) anges att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Läraren skall bl.a. se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolornas övergripande mål avseende elevernas delaktighet och inflytande för föregående läsår har tidigare nämnts (se område ett). I skolornas lokala arbetsplan för 2004/05 anges att eleverna skall stimuleras att delta i demokratiskt arbete samt ha ett aktivt inflytande över planering och genomförande av sitt eget arbete och som jämbördig part vara delaktig i sin egen utvecklingsplan.

Inflytande i formaliserad form skall elever regelbundet få genom klassråd, elevråd, matråd och miljöråd (se även område ett). Varje klass får årligen en "Miljö- och trivselpeng" som eleverna genom ett demokratiskt tillvägagångssätt skall komma fram till vad den skall användas till. Eleverna tränas även i att ta ansvar för skolans inne- och utemiljö genom olika ansvarsområden i klassrum och i matsalen. För elever i årskurs 4-6 finns också ett jourssystem som utgör en del av skolans yrkes- och arbetslivsorientering, vilket bland annat innebär internprao och att ta emot sjukanmälningar från hemmen.

När det gäller undervisningens innehåll och uppläggning visar inspektionen att planeringen i stor utsträckning görs av läraren. Elevernas inflytande varierar och begränsas ofta till att få möjlighet att styra över i vilken ordning man vill utföra olika uppgifter inom ramen för den egna planeringen eller eget arbete. Inom tematan och i vissa ämnen ges eleverna dock emellanåt möjlighet att välja arbetsmetod och redovisningssätt och inspektörerna fick del av flera goda exempel avseende inflytande och delaktighet i det egna lärandet för de yngre eleverna. Generellt sett minskar dock möjligheten till inflytande med stigande ålder. Äldre elever uppfattar också att läraren i hög grad bestämmer undervisningens innehåll (se även område ett). Inspektörernas sammantagna bedömning är att skolorna bör analysera hur lärare och arbetslag arbetar med elevinflytande så att elevernas reella inflytande förbättras och omsätts i praktiken.

För skolorna finns en gemensam folder ”Förväntningar och regler” som årligen skickas hem och går igenom på skolorna tillsammans med eleverna vid läsårsstart. Klasserna har även utformat egna regler tillsammans.

Arbetet mot kränkande behandling

Skolorna bedriver ett aktivt och medvetet arbete med värdegrundsfrågor. I det goda förebyggande arbetet för att motverka kränkningar är eleverna i hög grad delaktiga. Bland annat bedrivs årligen en insamling av kläder i samarbete med Svenska Alliansmissionen och en handikappvecka i samverkan med särskolan i syfte att skapa förståelse hur det är att vara handikappad. Skolorna har också ett utvecklat system med kamratstödare i varje klass fr.o.m. årskurs 3 och på Solfagraskolan är elever i årskurs 6 rastkompisar i syfte att upptäcka bråk samt uppmärksamma om någon är ensam. Kompetensutvecklingsinsatser har genomförts för all personal i emotionell intelligens, EQ, och varje arbetslag har en pärm med arbetsmaterial som man börjat använda tillsammans med eleverna. Genom föräldraföreningarna anordnades även en föreläsning i EQ för föräldrar. Höstterminen 2004 infördes livskunskap på schemat. På Stensängsskolan diskuteras värdegrundsfrågor inom det pågående temaarbetet ”Känslor”. I det förebyggande arbete för att motverka kränkningar ingår rektorsområdet i ett värdegrundsprojekt för barn mellan 7-10 år som initierats av bland annat BRIS.

För rektorsområdet finns det en gemensam ”arbetsplan mot mobbning”, som innehåller en definition av mobbning, en beskrivning av det förebyggande, det upptäckande och åtgärdande arbetet samt anger att uppföljning och utvärdering årligen skall göras. Planen delges hemmen, men är inte känd bland elever. Vid eventuell förekomst av mobbning arbetar skolornas antimobbningsgrupper, SAMS, efter en utarbetad modell, som skolan benämner Friendsmodellen. Berörda föräldrar kontaktas alltid, dock inte i ett första utredningsskede. Stiftelsen Friends håller regelbundet utbildningar på skolan. SAMS träffar regelbundet kamratstödjarna och genomför årligen trivselenkäter med eleverna. Såväl föräldrar som elever anser att skolorna alltid vidtar åtgärder snabbt när något inträffar. Det finns dock många elever som inte vet vilka som ingår i SAMS och några anser att de vuxna bör presentera sig så att elever kan välja om man vill vända sig till en kamratstödare eller en vuxen på skolan. Inspektörerna bedömer att skolornas plan mot mobbning bör omarbetas då den är begränsad till att omfatta mobbning och saknar vuxen-elevperspektivet samt bör även göras känd för eleverna.

Skolhälsovård och elevhälsoarbete

Skolhälsovård erbjuds på båda skolorna i enlighet med skollagen. Inspektörerna bedömer vidare att det bedrivs ett bra hälsofrämjande arbete. Skolsköterska arbetar med kost- och motionsfrågor och i samarbete med Huddinge sjukhus genomförs en satsning för att komma till rätta med överviktsproblematik hos elever. Skolorna arbetar även på olika sätt för att erbjuda eleverna daglig fysisk aktivitet inom ramen för skoldagen. Solfagraskolans elever har dagliga fysiska aktiviteter om minst 20 minuter, t.ex. ”Röris” och promenader. Eleverna i årskurs 3–5 i Stensängsskolan promenerar till lektionerna vid de andra skolorna. Därutöver tillkommer rörelse- och uteaktiviteter samt massage.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att rektorsområdets arbete avseende arbetsmiljö och delaktighet i vissa delar är av god kvalitet. Särskilt framhålls arbetet mot kränkande behandling och skolornas hälsofrämjande insatser. ”Handlingsplanen mot mobbning” bör dock omarbetas till att även omfatta kränkande behandling och perspektivet vuxna-elever samt göras känd för elever. Skolorna bör även förbättra arbetet med elevernas inflytande över undervisningens utformning och innehåll.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Lokala mål och innehåll

Som tidigare angetts, under område två, finns i skolorna gemensamt reviderade konkretiseringar av målen i de nationella kursplanerna och som beskriver vad varje elev skall ha uppnått vid olika tidpunkter i sin utbildning. Även för barn i förskoleklassen finns mål att uppnå, vilket enligt rektor och lärare syftar till att barnens utveckling tydligare skall kunna följas.

Inspektörerna bedömer det som positivt att man på ett genomarbetat sätt har verktyg för att följa elevernas utveckling, men till den del det handlar om barnens utveckling i förskoleklassen handlar det om att ange en långsiktig strävan. Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget för att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Målen avser vad verksamheten skall sträva mot och vad barn och unga skall ha uppnått. Det är viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i förskoleklassen och att året i förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan. Förskoleklassen skall vara ett möte mellan och en integrering av de olika kulturerna i förskolan och skolan.

Inspektionen visar att skolorna kommit en bit på väg i arbetet med att tydliggöra och medvetandegöra målen för utbildningen för eleverna. Många elever och flertalet intervjuade föräldrar har kännedom om målen i många ämnen. Äldre elever berättar bland annat om veckans mål och mål i flera olika ämnen som läraren går igenom. Måldokument i olika ämnen finns också uppsatta på klassrumsväggarna i flera klasser. Flera äldre elever vid Solfagraskolan uttrycker också att ”det är en skillnad jämfört med tidigare eftersom man nu bättre förstår vad man ska kunna och hur man utvecklas”. Inspektörerna bedömer att skolorna påbörjat ett arbete med att tydliggöra målen för utbildningen, men att detta generellt kan utvecklas vidare till att omfatta alla ämnen och samtliga elever i rektorsområdet.

Organisering av undervisningen och arbetssätten

Vid Solfagraskolan finns två förskoleklasser, som har viss planering tillsammans, och vid Stensängsskolan finns en förskoleklass. I förskoleklasserna arbetar pedagogerna för att stimulera barnens utveckling och lärande. Inspektionen visar att också att samverkan sker mellan förskoleklass och skola, ett gott exempel är den åldersintegrerade s.k. "Delfinenstunden" för förskoleklassen och årskurs 1–3, som ett av arbetslagen vid Solfagraskolan regelbundet har i syfte att skapa trygghet och samhörighet.

Skolornas elever och personal är indelade i arbetslag, tre på Stensängsskolan och sex på Solfagraskolan. Flexibla lösningar förekommer i viss utsträckning inom arbetslagen exempelvis genom att lärare med olika kompetenser vid behov undervisar i varandras klasser.

Enligt författningarna skall läroplanens och kursplanernas mål samt de enskilda elevernas behov och förutsättningar ligga till grund för hur skolan utformar undervisningen. Läroplanen anger också att läraren skall svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Vid besökta lektioner på skolorna noterar inspektörerna att en vanlig undervisningsform är arbete i olika arbetsböcker och enskilt arbete med tilldelade uppgifter samt att variationsmöjligheterna synes vara större för de yngre eleverna. Exempel på sådant arbete är undersökande arbete i matematik på Stensängsskolan och tema enligt metoden för storyline¹ på Solfagraskolan. Intervjuerna och dokumentationen talar dock för att eleverna ges möjligheter till en mer varierad undervisning. Vid Stensängsskolan har eleverna exempelvis tematiskt arbete som sträcker sig över hela läsåret och grundas på önskemål från eleverna. Eleverna gör listor över vad de önskar veta mer om, varefter lärarna gör prioriteringar. Inspektörerna bedömer sammantaget att arbetssätt och arbetsformer varierar, men i hög grad beror på enskilda lärare.

Av lärarintervjuerna framgår vidare att undervisningen vid Solfagraskolan inte planeras utifrån strävansmålen i läroplanen, utan främst utifrån uppnåendemålen i kursplanerna. Inspektörerna vill därför framhålla vikten av att skolan reflekterar över och jämför de mål som fastställs i läroplanen och i de nationella kursplanerna för att se samband mellan hur de är skrivna och vilken funktion de har. I mål att sträva mot används begrepp som utveckla, fördjupa, tillägna sig, bli förtrogen med för att tydliggöra att detta är utvecklingsmål som inte har någon gräns. I mål att uppnå beskrivs vad eleverna skall kunna och uttrycka, därmed en kunskapsnivå som alla elever skall nå.

Sammantaget bör skolorna förbättra undervisningens utformning, arbetssätt och arbetsformer, så att det blir möjligt för eleverna att utveckla de kunskapskvaliteter som beskrivs i nationellt fastställda mål att uppnå och mål att sträva mot.

¹ I storyline utgår man från elevernas förkunskaper. Med förkunskaperna som grund skapar elever och lärare en berättelse tillsammans. Man utgår sedan från karaktärerna i berättelsen vilket hjälper eleverna att leva sig in i arbetet. Karaktärerna blir en utgångspunkt för elevernas informationssökning och skapande arbete. Ämnesintegreringen blir naturlig eftersom den sker utifrån berättelsen och dess karaktärer. Att utgå från elevernas förförståelse och låta dem konstruera sina egna förklaringar innan man kontrollerar hur det förhåller sig i verkligheten är viktiga delar i storyline. Storyline är en flexibel metod som går att anpassa till alla former av utbildningar både för barn och för vuxna.

Individanpassning - individuell studieplanering och stöd

Skolorna arbetar för att tillgodose alla elevers behov av särskilt stöd. Det finns en gemensam arbetsplan för elevvård som följs och som bland annat innehåller målsättning för elevvårdsarbetet, ansvarsfördelning och arbetsgång. På Solfagraskolan finns två heltidsanställda specialpedagoger och på Stensängsskolan en speciallärare som tjänstgör 80 procent, och som träffar arbetslagen regelbundet. Vid behov lyfter arbetslaget ärenden till skolornas respektive elevvårdsteam som träffas varje vecka. Elevvårdsteamerna utgörs av rektorn, biträdande rektorn, skolsköterskan, specialpedagogerna och speciallärarna. Vid dessa möten ingår vid behov även kuratorn, psykologen och talpedagogen från ett av de centrala stödteamerna.

För att identifiera elevers stödbehov utför specialpedagogerna eller specialläraren observationer, tester och kartläggningar av elevers i läs- och matematikutveckling samt för att identifiera eventuella inlärningssvårigheter.

Vid skolorna får elever stödundervisning företrädesvis inom klassens ram och främst i ämnena svenska, engelska och matematik samt i viss utsträckning i idrott och hälsa. Specialläraren eller specialpedagogerna arbetar med elever i behov av särskilda stödinsatser enskilt eller i grupp i svenska och matematik. Vid behov kan lärarna få handledning i arbetet med stöd. I Solfagraskolan ges undervisning för äldre elever i nivågrupperingar i matematik och naturorienterande ämnen i syfte att möta elevernas behov. Eleverna har möjlighet att byta grupp.

Inspektionen visar att skolorna har fungerande rutiner för att identifiera och utreda elever som är i behov av särskilt stöd i svenska, engelska och matematik eller har svårigheter av social karaktär. Skolledningen och personalen fäster också stor vikt vid att tillgodose elevers behov av särskilt stöd. Klasslärare eller speciallärare har ansvar för att elevernas behov kartläggs och upprättar, tillsammans med elev och vårdnadshavare, åtgärdsprogram i de fall eleven behöver särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas. Under personalintervjuerna uppges dock att det finns elever som inte får tillräckligt stöd och det råder också en osäkerhet om särskilt stöd ges i andra ämnen. En brist som också anges av lärarna vid Stensängsskolan är specialpedagogiskt stöd på skolan. Inspektörernas bedömning är att skolorna behöver analysera och vidta de åtgärder som bedöms vara nödvändiga för att säkerställa berörda elevers behov av särskilt stöd.

Utvärdering av lärandet, bedömning och utvecklingssamtal

Inspektionen visar att lärarna använder olika metoder för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Eleverna ges olika möjligheter att visa sitt lärande, bland annat genom muntliga och skriftliga redovisningar och diskussioner, skriftliga läxförhör eller prov. Kunskapsutveckling i svenska och matematik följs också genom LUS, läsförståelsetest, matematiktest och diagnoser.

Eleverna finns till viss del med i utvärdering av undervisningen, bland annat i veckoplaneringar och teman. I några klasser har eleverna loggböcker eller dagböcker där veckans planering skrivs in och utvärdering av veckans arbete görs. Inspektörerna kan konstatera att det främst är fråga om hur arbetet har gått, mer än vad eleverna har lärt sig. Skolorna har påbörjat ett arbete med portfolio

och portfoliomethodik utifrån målen för utbildningen. Detta har dock ännu inte fått genomslag i praktiken.

I anslutning till arbetet med att konkretisera de nationella kursplanerna och portfolioarbetet har skolorna gemensamt diskuterat bedömningar av elevernas kunskaper, främst inom ämnena svenska och matematik. I övrigt sker detta vid behov inom arbetslaget där all ämneskompetens finns och genom spontana initiativ lärare emellan. Vid inspektionsbesöken framkom dock synpunkter från lärare beträffande svårigheten att bedöma elevers kunskapsutveckling inom ett ämne som man saknar utbildning i. Inspektörernas bedömning är att skolorna behöver vidta åtgärder för säkerställande av likvärdiga bedömningar.

På skolorna genomförs utvecklingssamtal en gång per termin och såväl elever som föräldrar är nöjda med samtalen. Information ges om på vilket sätt eleverna uppnår målen, både kunskapsmässigt och socialt. Samtalen förbereds genom att frågor skickas hem och i några av klasserna på Solfagraskolan håller eleverna själva i stora delar av samtalet. Inspektionen visar dock att utvecklingssamtalen i hög grad fokuseras på vissa ämnen och den sociala utvecklingen. Hem- och konsumentkunskap, teknik och slöjd är exempel på ämnen som inte tas upp vid samtalen. Inspektörerna bedömer därför att skolorna behöver förbättra innehållet i utvecklingssamtalen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolornas pedagogiska arbete övergripande är av godtagbar kvalitet. Skolornas arbete med att tydliggöra målen för utbildningen behöver ytterligare förbättras och elevernas göras mer delaktiga i utvärderingen av lärandet. Skolorna bör vidare vidta åtgärder för att säkerställa likvärdiga bedömningar samt förbättra undervisningens utformning, valet av arbetssätt och arbetsformer, och i större utsträckning utgå från de nationella målen. Innehållet i utvecklingssamtalen bör också utgå från en gemensam strategi på skolorna. Skolorna bör vidare analysera och i ökad utsträckning tillgodose elevers stödbehov i alla ämnen.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Ansvarsfördelning, beslutsordning och kommunikation

Kommunfullmäktige i Huddinge kommun har fastställt sex utvecklingsområden, perspektiv, för samtliga nämnder. Inom dessa har kommunstyrelsen gjort prioriteringar, som gäller för förskole- och grundskolenämnden. I nämndens skolplan som benämns verksamhetsplan för innevarande år har nämndens mål samlats i fyra områden: Nöjda invånare – barn och elever, Effektiva processer,

Sund ekonomi och Attraktiv arbetsgivare. För vart och ett av dessa områden finns ett antal mål fastslagna av nämnden.

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det, enligt författningarna, finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Rektorsområdets gemensamma arbetsplan har utarbetats under medverkan av personalen och innehåller åtaganden gentemot nämndens mål samt beskriver hur skolorna avser att arbeta för att uppnå målen. I slutet av läsåret utvärderar arbetslagen uppnådda resultat (se vidare kvalitetssäkring och förbättringsarbete). Vid lärarintervjuer på Solfagraskolan framkommer dock att arbetsplanen inte fullt ut är ett levande dokument och någon föräldra- eller elevrepresentation vid framtagandet har inte heller förekommit, vilket bör förbättras.

Rektors ansvar, befogenheter och funktion

I ledningen för rektorsområdet finns en rektor. Rektorsområdet har en ledningsgrupp som består av rektorn samt en biträdande rektor på respektive skola och biträdande rektor för sarskolan. Vid inspektionsbesöket var tjänsten som biträdande rektor för årskurserna 4-6 på Solfagraskolan vakant.

De biträdande rektorerna har bland annat ansvar för det löpande arbetsmiljöarbetet och pedagogiska arbetet på skolorna. För respektive arbetslag på skolorna finns arbetslagssamordnare utsedda, och som utgör en länk mellan skolans ledning och arbetslaget. På skolorna hålls regelbundna arbetsplatsträffar, lärarkonferenser, ämneskonferenser och fritidshemsmöten. Rektorn framhåller vid intervjun vikten av att alla i personalen är delaktiga i den pedagogiska utvecklingen och gemensamma skolutvecklingskonferenser hålls regelbundet i syfte att skapa en samsyn i rektorsområdet. Det framkommer dock synpunkter från lärarhåll på Solfagraskolan om att de olika husen tenderar att arbeta var för sig och att det därför finns behov av ett större utbyte arbetslagen emellan.

Rektorn träffar regelbundet rektorsgruppen och förvaltningschefen för information och diskussioner, varvid även pedagogiska diskussioner sker. Rektor anser att kommunens styrning och ledning är tydlig och att kontakterna med förvaltningschefen fungerar på ett bra sätt.

Rektorn uppger sig vara förtrogen med verksamheten i skolorna och utövar ett pedagogiskt ledarskap genom att ta upp diskussioner på konferenser och studiedagar samt är i viss utsträckning ute i verksamheten. Rektorn besöker Stensängsskolan en gång per vecka. Såväl elever som föräldrar vet vem som är rektor.

Lärarna ger uttryck för en delaktighet och frihet i det pedagogiska utvecklingsarbetet genom att de i stor utsträckning tillåts styra mycket själva. Vid intervjuerna framkommer olika uppfattningar mellan skolorna om såväl rektors förtrogenhet som det pedagogiska ledarskapet. På Stensängsskolan uttalar sig lärarna positivt och anser att rektor drar upp riktlinjerna för den pedagogiska utvecklingen, att de har stöd från rektorn och uppfattar henne väl förtrogen med verksamheten. På Solfagraskolan önskar lärarna att rektor skall vara mer ute i verksamheten och de efterfrågar även en tydligare färdriktning i det pedagogis-

ka utvecklingsarbetet ”så att frågor inte blir hängande i luften och drar ut på tiden”, varvid portfolioarbetet anges som exempel.

Inspektörerna bedömer att rektorn kan anses förtrogen med verksamheten. Det pedagogiska ledarskapet bör dock stärkas och rektors och lärares ansvar för det pedagogiska arbetet kan tydliggöras och synliggöras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt rektorn och lärarna utvärderar skolorna verksamheten löpande och arbetslagen genomför utvärderingar varje läsår utifrån arbetsplanen, som rektorn sammanställer. Utvärderingarna och mätresultatet av elevenkäterna påverkar till viss del kommande planering av verksamheten och arbetsplanen. Det framkommer dock vissa synpunkter från lärare om att det främst är fråga om utvärdering av aktiviteter och inte alltid gentemot arbetsplanen.

Den gemensamma kvalitetsredovisningen för skolorna för verksamhetsåret 2003/04 följer den mall som tillämpas i Huddinge kommun, och skolornas resultat presenteras i form av styrtal för de olika områden som den politiska nämnden fastställt. Rektorn uppger att rektorsgruppen har lämnat kritiska synpunkter på kvalitetsredovisningen som uppfattas som stelbent. Skolornas ledningsgrupp har arbetat fram utifrån utfallet av elevenkäterna och skolornas utvärderingar. Resultaten analyseras och slutligen lämnas förslag till åtgärder för utveckling för läsåret 2004/05. Kvalitetsredovisningen har tagits upp på arbetsplatsträffar och i samverkansgruppen enligt rektorn, men flertalet lärare har inte full kännedom om innehållet. Intervjuade föräldrar saknar kännedom om kvalitetsredovisningen och elevenkäterna. Enligt rektorn kommer vissa förändringar att vidtas när det gäller skolornas utvärderingar så att arbetslagen gör lika för att kvalitetsredovisningen skall kunna användas som det verktyg det är tänkt.

Inspektörernas bedömning är det finns brister i kvalitetssäkringen och förbättringsarbetet. Av kapitlet Kunskaper framgår att skolorna saknar en systematisk dokumentation av elevernas kunskapsutveckling. Inspektörerna bedömer att de mål som redovisas i kvalitetsredovisningen är otydliga i och med att målen formuleras med ett enda ord som ”hälsa” och ”trygghet”. Till viss del är kopplingen mellan resultat och de åtgärder som redovisas för att förbättra måloppfyllelsen svag. Inspektörerna bedömer att det systematiska arbetet med att utvärdera och följa upp verksamheten bör förbättras. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skapa tydliga processer så att utvärderingar, kvalitetsarbete och kvalitetsredovisningen fungerar som funktionella redskap för verksamhetsutveckling samt att både lärare, elever och föräldrar är delaktiga.

Rättssäkerhetsfrågor

Flertalet eleverna fortsätter sin utbildning i årskurs 7 vid Kvarnbergsskolan. Skolorna har fört diskussioner om fördelning av timmar mellan ämnen och årskurser för att säkerställa att eleverna erbjuds minst den garanterade undervisningstiden.

Inspektionen visar att rektorn inte återrapporterar samtliga delegationsbeslut vidare till ansvarig politisk nämnd, vilket bör förbättras.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete i Solfagra rektorsområde sammantaget är godtagbar, men behöver

förbättras. Det finns behov av att stärka det pedagogiska ledarskapet samt tydliggöra rektors och lärares ansvar för det pedagogiska arbetet. Arbetet med utarbetande av arbetsplanen skall göras under medverkan av företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det systematiska kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen bör utvecklas och förbättras. Kvalitetsredovisningen bör innehålla tydligare bedömningar av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts samt en redovisning av vilka åtgärder skolan avser vidta i de fall målen inte nåtts. Återkoppling till personal, elever och föräldrar bör också ske.

Beslut som rektor fattar på delegation skall återrapporteras till den nämnd eller styrelse som utfärdat delegationen.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Tillgång till verksamhet/utbildning

Eleverna erbjuds tyska, spanska, franska samt förstärkt engelska som språkval. Undervisning i förstärkt svenska som språkval erbjuds dock inte och skolorna informerar inte heller eleverna och deras vårdnadshavare om denna möjlighet, vilket måste åtgärdas för att författningarnas krav skall uppfyllas.

I den nationella timplanen för grundskolan anges ett visst antal timmar för elevens val. Enligt grundskoleförordningen skall undervisningen syfta till att bredda och fördjupa kunskaper i ett eller flera ämnen och eleverna skall erbjudas ett allsidigt urval av skolans ämnen. Elevens val finns på Solfagraskolan. På Stensängsskolan erbjuds elevens val, enligt skolledningen och lärarna, inom ramen för temaarbeten som grundas på önskemål från eleverna och utgår från ämnen i kursplanerna (se även under område fyra). Eleverna uppfattar dock inte att det finns elevens val och det finns inte uttalat på skolan att det erbjuds. Inspektörernas bedömning är att Stensängsskolan behöver bli tydligare med informationen till elever och föräldrar i detta avseende. Inspektörerna vill även framhålla vikten av att skolorna ser över kopplingen till ämne och mål i kursplanen.

Enligt rektorn och lärarna ges undervisning i teknik inom ramen för naturorienterande ämnena och ämnet har konkretiserade mål att uppnå i bearbetningarna av kursplanerna. För elever och föräldrar är detta ett ämne som är relativt okänt. Inspektörernas bedömning är att skolorna bör se över omfattningen för att eleverna skall ges förutsättningar att uppnå kursplanens mål för ämnet i årskurs 5.

Inspektörerna konstaterar dock att när det gäller undervisningen i hem- och konsumentkunskap erbjuds inte ämnet i praktiken och således ges eleverna inte förutsättningar att uppnå kursplanernas mål för ämnet i årskurs 5, vilket måste åtgärdas.

Undervisning i svenska som andraspråk erbjuds berörda elever, men enligt rektorn ges dock detta i praktiken i form av stödundervisning i svenska, vilket inte är förenligt med författningarnas krav. Svenska som andraspråk är ett ämne, för vilket det finns en egen kursplan och det är viktigt att elever, föräldrar och personal känner till vilket ämne som eleven får undervisning i.

Enligt grundskoleförordningen skall en elev ha studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det, men något sådant stöd förekommer inte på skolorna.

Enligt skolledningen kan anpassningar göras så att funktionshindrade elever får likvärdig tillgång till utbildning och omsorg.

Inspektionen visar att avgifter tas ut inom utbildningen vid Solfagraskolan, exempelvis för simundervisningen inom elevens val och studiebesök. Se vidare kommunrapporten.

Information om utbildning

Hemmen informeras om verksamheten på olika sätt, bland annat genom olika informationsblad, hemsidor, veckobrev, föräldramöten och utvecklingssamtal. Föräldrar är nöjda och trygga med den information som de får om det egna barnet och om skolverksamheten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna inte i alla delar har tillgång till den utbildning som föreskrivs i författningarna på skolans område.

Undervisningen i hem- och konsumentkunskap, svenska som andraspråk och erbjudande av förstärkt svenska som språkval och studiehandledning på modersmålet genomförs inte i enlighet med författningarna, vilket måste åtgärdas.

Vidare behöver rektorn undersöka om teknikundervisning ges i tillräcklig omfattning till alla elever så att eleverna ges möjlighet att uppnå kursplanens mål för ämnet i årskurs 5. Stensängsskolan bör även tydliggöra elevens val för elever och föräldrar.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Personalresurser, läromedel, pedagogiska materiel och utrustning

Tillgången på utbildad personal är god vid de båda skolorna. Ett fåtal lärare i rektorsområdet saknar utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak bedriver, men skolorna arbetar aktivt med rekrytering. Stensängsskolan har

haft en stor personalomsättning, men rekryteringsmöjligheterna har varit goda och skolan har numera en stabil personalgrupp.

Rektorsområdet har erhållit medel från Europeiska Socialfondens program Växtkraft Mål 3 för inventering av vilka kompetensutvecklingsinsatser som behövs. Vissa av insatserna har genomförts och personalen är i stor utsträckning nöjd med den kompetensutveckling som skett, exempelvis arbetslagsutbildning, EQ och portfolio. Personalen har efterfrågat individuella kompetensutvecklingsplaner, som dock skall utarbetas.

Intervjuade elever och föräldrar är över lag nöjda med lärarna och föräldrarna uttrycker en tillit till skolledningen och lärarna.

Intervjuade lärare anser att utbudet av läromedel i viss utsträckning är begränsat, gammalt och lagat, vilket även inspektörerna kan konstatera. Vid Stensängsskolan saknas referensmaterial i naturorienterande ämnen. Tillgången på läromedel och annat pedagogiskt material behöver ses över, men får dock sammantaget anses anpassade till de krav en tidsenlig utbildning kräver.

I skolorna finns det datorer som kan användas för att skriva rent arbeten samt söka information på Internet. Eleverna och lärarna efterfrågar dock fler datorer för att fler elever skall få tillgång till dator och minska väntetider för eleverna. Inspektionen visar att alla skrivare inte fungerar tillfredsställande, vilket orsakar spring mellan klassrummen och att elever förlorar arbetstid.

Skolorna har egna mindre bibliotek och använder sig i övrigt av Huddinge biblioteket.

Rektorn fördelar skolornas elevbidrag och omfördelningar av resurser kan utifrån elevernas behov göras under budgetåret. Enligt rektorn påverkas inte resursfördelningen av skolornas kvalitetsredovisningar.

Lokaler

Stensängsskolans lokaler är ganska nyligen renoverade och trivsamma för lärandet enligt inspektörerna. Inspektionen visar dock att delar av Solfagraskolans lokaler är slitna och att det är brist på utrymmen, vilket ger små möjligheter att skapa grupper och parallella aktiviteter. Utemiljön, som till stora delar utgörs av asfalterad yta, upplevs som torftig av såväl elever som föräldrar. Särskilt äldre elever uttrycker att det inte finns så mycket att göra på rasterna. Inspektörernas uppfattning är att rektorsområdets lokaler svarar mot de pedagogiska kraven i utbildningen, men att utemiljön och lokalerna vid Solfagraskolan dock bör ses över.

Sammanfattningsvis är inspektörernas bedömning att skolornas resurser beträffande personalens kompetens är god. Övriga resurser i rektorsområdet bedöms som godtagbara. Rektorsområdet behöver dock se över tillgången till läromedel och datorutrustning utifrån vad som krävs för en tidsenlig utbildning. Inspektörerna bedömer även att delar av Solfagraskolans lokaler är av äldre standard och saknar utrymmen som ger personalen möjligheter att individualisera undervisningen för eleverna.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Solfagra rektorsområde övergripande är av god kvalitet. Skolornas arbete mot kränkande behandling och det hälsofrämjande arbetet är områden som håller god kvalitet. Skolorna har även påbörjat ett arbete med tydliggörande av målen för utbildningen och för ett ökat elevinflytande.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Solfagraskolan bör analysera och vidta nödvändiga åtgärder i syfte att skapa förutsättningar för alla elevers rätt till en trygg miljö och arbetsro.
- Elevernas kunskaper om läroplanens och kursplanernas mål bör ytterligare utvecklas.
- Skolan bör utveckla system för uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i samtliga ämnen.
- Skolorna behöver utveckla formerna för elevernas delaktighet så att deras inflytande över undervisningens utformning och innehåll ökar samt att eleverna görs mer delaktiga i utvärderingen av lärandet.
- Rektorsområdets handlingsplan mot mobbning behöver omarbetas.
- Skolorna bör förbättra undervisningens utformning, valet av arbetssätt och arbetsformer i enlighet med nationella mål.
- Utrymme bör skapas för gemensamma diskussioner för säkerställande av en likvärdig bedömning av elevernas kunskaper.
- Utvecklingssamtalen behöver förbättras till sitt innehåll och omfatta alla ämnen.
- Det pedagogiska ledarskapet behöver stärkas samt tydliggöra rektors och lärares ansvar för det pedagogiska arbetet.
- Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av företrädare för såväl eleverna som deras vårdnadshavare.
- Det systematiska kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen bör utvecklas och förbättras.
- Skolan bör se över sina rutiner för återrapportering av delegationsbeslut.
- Omfattningen av undervisningen i teknik bör undersökas så att elevernas ges möjlighet att uppnå de nationella målen i kursplanen för ämnet i årskurs 5.
- Stensängsskolan behöver tydliggöra elevens val för elever och föräldrar.
- Tillgången till läromedel och datorutrustning behöver ses över utifrån vad som krävs för en tidsenlig utbildning.
- Solfagraskolans lokaler behöver ses över i syfte att ge möjlighet för lärarna att individualisera undervisningen för eleverna.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Genomförandet av undervisningen i hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen och bilaga 3 skollagen).
- Undervisning i förstärkt svenska erbjuds inte som språkval (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- Undervisning i svenska som andraspråk anordnas inte för samtliga elever som är berättigade till detta (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).
- Studiehundledning på modersmålet ges inte de elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Datum
2005-06-29

Ort
Stockholm

Mariette Dennholt

Gunnel Eriksson

Stig Westlund